

Rekursní soud námitce místní nepříslušnosti vyhověl. Důvody: První podmínkou založení sudiště po rozumu § 88 odst. druhý j. n. jest, by kupní smlouva ujednána byla mezi osobami, provozujícími obchodní živnost. Tím nelze ovšem rozuměti toliko obchod v užším slova smyslu a obchodnickou vlastnost kupcovu dle obchodního zákona, nicméně však nutno, by kupující se zbožím dodaným, ať ve formě původní nebo zpracované, po živnostensku nakládal, tedy zejména je dále zcizoval. Žalovaná odbočka, jak zjištěno, objednávala zboží, v daném případě kostní moučku, toliko pro své členy, nikoli, by s ní obchod po živnostensku provozovala, byla tedy objednatelem, ale zároveň též konsumentem, jenž dodané zboží sám pro sebe spotřeboval. Nedostává se jí tudíž vlastností živnostníka a schází proto na její straně podmínka k založení sudiště dle § 88 odst. druhý j. n. Než ani druhé podmínky tu není, totiž by faktura s doložkou místa plnění došla na žalovanou buď před dodáním zboží aneb současně s ním. Nestačí, by faktura buď před zbožím aneb současně s ním byla odeslána, nýbrž je nutno, by na objednatele skutečně došla a zůstala nepozastavena. Zákon užívá slov »übersendet« Faktura, tím však má býti toliko řečeno, že faktura, dodaná při místním obchodu, nemůže býti základem tohoto sudiště, nýbrž jen faktura, odjinud zasláná, čili jinými slovy, že toto sudiště jest možným toliko při obchodech distančních. Příčilo by se zřejmé smyslu a duchu zákona, kdyby po dodání zboží prodávající měl ještě možnost určovati s účinkem místo plnění kupujícímu. Doslov zákona jest toliko stylisticky nejasným, třebaže »übersendet« není totožné s »abgesendet«, úmysl zákonodárcův jest však zřejmý a judikaturou uznáván. Jest zjištěno, že faktura ze dne 10. června 1916 došla na žalovanou teprve třetího dne po obdržení zboží a nemůže tudíž býti základem sudiště dle § 88 odst. druhý j. n., i kdyby žalovaná strana byla osobou, obchodní živnost provozující.

Nejvyšší soud nedal místo dovolacímu rekursu s poukazem k důvodům rekursního soudu.

Čís. 229.

Není-li tu již matky, má nemanželský otec právo, dítě za poručníkova dozoru u sebe vyživovati a vychovávat.

(Rozh. ze dne 15. července 1919, R I 280/19.)

Poručenský soud (okresní soud v Přešticích) přikl nezl. Annu S. do výživy a výchovy jejímu nemanželskému otci, odložil však účinnost usnesení toho na tak dlouho, pokud děd — a zároveň poručník — a bába nezletilé, u nichž byla dosud ve výživě a výchově, budou ochotni o ni pečovati, nežádající, by nemanželský otec přispíval na výživu dítěte. Důvody: Nemanželská matka nezl. Anny S., dne 30. listopadu 1911 narozené, která měla první nárok na to, by dítě vychovávala, zemřela. Nejblíže právo na výchovu dítěte má tudíž nemanželský otec. Tento jest ženat, má zařízenou domácnost, zcela dobře tedy může dítě vychovávat a bylo mu je přiknouti, kdyžtě nic nebylo uvedeno, co by svědčilo tomu, že by dítě buď v ohledu tělesném nebo mravním trpělo újmu, kdyby mu bylo vydáno. Nemanželský otec prohlásil, že dítě nechá u jeho

děda a báby se strany mateřské, postarají-li se tito sami o jeho výživu, výchovu a ošacení. Bylo proto účinnost usnesení, jak shora uvedeno, odložiti. Rekursní soud nevyhověl rekursu děda a báby. Důvody: Mylný jest náhled stěžovatelů, že nemanželský otec není nikdy oprávněn, žádati, by mu dítě dáno bylo do vychování, a, že mu může uděleno býti právo, by dítě sám vychovával, jen na dobrozdání poručníka a s jeho svolením, nikoli však proti jeho vůli. Vždyť z ustanovení § 166 obč. zák., že i dítě, mimo manželství zrozené, má právo žádati na rodičích, by je podle svého jmění vyživovali, vychovávali a zaopatřili, plyne jasně, že zákon povinnost, nemanželské dítě vychovávat, ukládá oběma rodičům a že, když matka dítěte zemře, povinnost, je vychovávat, přechází na otce. Právě-li odstavec druhý § 166 obč. zák., že vyživovati nemanželské dítě povinen jest v první řadě otec, nestanoví tím, že by otec byl pouze povinen, náklady na výživu dítěte hraditi, a nevylučuje, by otec sám výživu dítěte obstarával. Má tudíž nemanželský otec nade vší pochybnost právo, není-li tu již matky dítěte, je sám vychovávat a sám u sebe vyživovati, čemuž nikterak na závalu není předpis § 216 obč. zák., dle něhož poručník má jako otec povinnost a právo, o vychování nezletilého pečovat, ježto poručník tuto povinnost a toto právo může bezvadně vykonávat i tehdy, když otec dítě ve svém vychování a ve své výživě má, vykonáváje dozor na obě.

Nejvyšší soud dovolacímu rekursu nevyhověl pro nedostatek podmínek § 16 čís. patentu ze dne 9. srpna 1854 čís. 208 ř. z.

Čís. 230.

Bylo-li dovolání odmítnuto jako opožděné, čítá se lhůta § 409 c. ř. s. ode dne, kdy byl doručen rozsudek odvolacího soudu.

(Rozh. ze dne 15. července 1919, R II 84/19.)

První soud (okresní soud v Hranici) povolil usnesením ze dne 25. dubna 1919 exekuci k vydobytí 78 K 80 h. Rekursní soud vyhověl stížnosti dlužnice a zamítl návrh vymáhající věřitelky na povolení exekuce. Důvody: Ushesení nejvyššího soudu v Praze jako soudu dovolacího ze dne 1. dubna 1919 bylo zástupci stěžovatelky doručeno dne 18. dubna 1919. Rozsudek krajského soudu v Novém Jičíně jako soudu odvolacího ze dne 11. prosince 1918, dle něhož byla stěžovatelka Berta J. odsouzena k zaplacení útrat první stolice penízem 45 K 90 h a druhé stolice penízem 32 K 90 h, dohromady tedy 78 K 80 h do 14 dnů pod exekuci, nabytý tedy právní moci odmítnutím dovolání Berty J-ové nejvyšším soudem a sice ohledně Berty J-ové dnem doručení dotyčného usnesení nejvyššího soudu, totiž dnem 18. dubna 1919. Dle § 409 odst. 3 c. ř. s. počínají lhůty k plnění dnem po nastalé právní moci rozsudku. V tomto případě končila tedy 14denní lhůta k plnění dnem 2. května 1919 včetně. Vymáhající věřitelka Františka R-ová podala však exekuční žádost již dne 24. dubna 1919, tedy již šestý den po nastalé právní moci uvedeného rozsudku. Exekuční návrh měl proto jako předčasný býti zamítnut.